

О Д Л У К У
о усвајању Програма мера
подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног
развоја за град Лозницу за 2019. годину

1. Усваја се Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за град Лозницу за 2019 годину.
2. Саставни део ове одлуке чини Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за град Лозницу за 2019 годину.
3. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана доношења.

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), члана 63. Статута града Лознице („Сл. лист града Лознице“, бр. 1/2019 – пречишћен текст), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 320-00-3510/2019-09 од 24.04.2019. године, Градско веће града Лознице, на седници одржаној дана 24.05.2019. године, донело је

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ГРАД ЛОЗНИЦУ У 2019. ГОДИНИ

I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

1.1 Анализа постојећег стања

1.1.1 Географске и административне карактеристике:

Град Лозница се налази на западу Србије, на граници са Босном и Херцеговином. Град обухвата 54 насеља, од којих су Лозница и Бања Ковиљача класификована као градска. Са површином од 612 км² заузима 0,7% територије Републике Србије. Према попису из 2011. године у граду живи 79.327 становника односно 1,1% укупног становништва Србије. По једном квадратном километру у просеку живи 130 становника, тако да је густина насељености знатно виша од просека Србије, који износи 93 становника/км². Територија града Лознице припада климату малих висина (од 200м-500м) односно представља типични жупски климат који је последица заклоњености територије планинама и њиховим огранцима од хладних северних и источних ветрова. Природни положај Лознице условљава благу климу, са доста најтоплијих дана у земљи и малим колебањима температуре. Равнице има једино између града и реке Дрине и у долини реке Јадар. Кроз Лозницу протиче река Штира, која је регулисана озиданим коритом. Лозница има добар географско-саобраћајни положај. Кроз Лозницу пролази главна саобраћајница Београд-Шабац-Лозница-Зворник-Сарајево, односно Бијељина-Лозница-Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта-Ужице и даље до Црногорског приморја. Лозница је природни, привредни, саобраћајни и културни центар овог дела Подриња. Имала је важну улогу у историји, као гранични град Кнежевине Србије, истурен према Босанском пашалуку, када је била окружно место, а и касније, као седиште Среза Јадранског, а потом Лозничког. Значајни природни ресурси у општини Лозница су шумски фонд, обрадиво пољопривредно земљиште, налазишта метала и неметала, две бање (Бања Ковиљача и Бања Бадања) са потенцијалима за развој здравственог туризма. Бања Ковиљача и Бања Бадања имају статус специјалне болнице за рехабилитацију и значајне су туристичке дестинације за град. Носиоци привредног развоја града су: пољопривреда, индустрија и туризам.

Општи подаци о насељима и катастарским општинама

	Општина	Округ
Број насеља	54	228
Број градских насеља	2	5
Број осталих насеља	52	223
Број катастарских општина	47	216

Природни услови и животна средина: У физичко-географском погледу, територија града припада доњем Подрињу. У рељефу се истичу три морфолошки изразите целине планински масиви на североистоку (Цер 687м и Иверак 426м), подручје подрињских планина на југозападу (Гучево 779м) и северни део Борање (881м) и равничарски и валовито брежуљкасти терени између ове две целине (долина Дрине са Јадром и Лешницом). Алувијална равна Дрине Граду Лозници припада десна страна алувијалне равни Дрине, од Горње Ковиљаче до северно од насеља Лешница. Дринска равница, са мањим сливовима, захвата површину од 34,67 км². Ширина јој се креће од 500 м код Ковиљаче до 7км низводно од Лознице.

Гучево је најзападнији део Подрињско-ваљевских планина. Дужина Гучева, од Дрине до превоја Белог (692 м), одакле почиње планина Борања, износи 15 км. Просечна ширина планинског венца износи 8-10 км. Климатски услови Заклоњена планинама и њиховим огранцима од хладних северних и источних ветрова, Лозница са околином представља својеврсну оазу жупног климата (умерено континентална), по којем се приметно разликује од поднебља суседних предела. Наиме, лета су у Лозници нешто мање топла, а зиме мање хладне него у околним градовима. Средња годишња температура ваздуха у Лозници је 11оС, стварно трајање сунчевог сјаја (ефективна инсолација) износи годишње просечно 2.041 сат, у просеку се годишње излучи 800-1000мм падавина, а честина ветра је релативно мала – 282%. С обзиром на показатеље може се окарактерисати да је климат Лознице и њене околине веома погодан. Водни ресурси По водним ресурсима град Лозница је свакако међу првима у Србији. Њено водно богатство је значајно и разноврсно. Чине га површински водотоци – реке, подземне воде, обични и термо-минерални извори. Речну мрежу града чине сви водотоци на њеној територији. Сем Чокешинске реке (чије је извориште на северозападним падинама Цера и припада непосредно сливу Саве), сви остали водотоци су у сливу Дрине. Међу њима су, после Дрине, најзначајнији: Јадар, Лешница, Штира и Жеравија. Дрина је најзначајнији водоток на територији града Лозница. Тече њеном западном границом, почев од села Горња Ковиљача, до испред Скочића аде. На свом путу према Сави протиче кроз широко дно некадашњег Панонског мора. Слив Дрине је простран – 19.570 км². Дрина настаје спајањем Пиве и Таре код Шћепан Поља. Целом дужином од 345 км, до ушћа у Саву код Босанске Раче, слив Дрине је веома разнолик и по геолошком саставу, надморској висини, хидрографији, рудним лежиштима, биљном и животињском свету. Тарноликост омогућује комплементарност привреде, те представља посебну природну реткост. Дрина је десна и највећа притока Саве. По много чему је јединствена и пружа могућности за развитаك ретких и веома тражених видова туризма. На дужини од 345 км, Дрина има преко 150 км »сплаварских траса«, више од 170 км кајакашких речних стаза (од чега 70 км на брзим водама) и око 150 км »акумулационо језерских« мирних водених површина, створених за потребе хидроелектрана. Подземне воде и извори Територија града Лозница располаже великим резервама подземних вода. Њихов главни део скоцентрисан је у тзв. обичној или фреатској издани у растреситим алувијалним наслагама Дрине, мањој мери Јадра, па и Лешнице. Ова издан лежи на дубинама 2-8 м. Према алувијалној равни Дрине крећу се све подземне воде. Зато је њен алувион веома богат колектор подземних вода. Из каптаже у њему може се добити преко 100 до 200 литара воде у секунди. Воде су доброг квалитета и најзначајнији су извор водоснабдевања становништва и индустрије Лознице и уопште насеља у граду. Најснажнији извори на територији града везани су за раседне пукотине на којима воде из већих дубина и са пространим областима храњења избијају на површину. Међу њима најснажнији је такав извор код манастира Троноша, чија је максимална издашност 5,5 л/с. Термални извори Водно богатство и његову разноврсност на територији града употпуњују воде термоминералних извора. Појава ових извора везана је за бројне раседне линије, као и за некадашњу слабо изражену вулканску активност. Најзначајније

су воде Бање Ковиљаче и Бање Бадање које се јављају у виду више извора, а према садржају растворених хемијских елемената сврстане су у алкално-муријатичне, гвожђевите и сумпоровите. Пољопривреда, лов и шумарство Пољопривредне површине На територији града Лознице пољопривредне површине чине 53% укупне територије. У њиховој структури доминирају оранице и баште, са учешћем од чак 4/5. У односу на просек Србије учешће ливада и пашњака је неуобичајено мало, и износи мање од 14%. С обзиром на негативну тенденцију у последњих 15 година, могло би да се очекује даље смањивање површина под ливадама и пашњацима. Са друге стране, башта са поврћем је све више, упркос општем тренду смањивања обрадивог земљишта. Оваква структура пољопривредних површина указује на врло повољне услове за развој воћарства и ратарства. Садашња структура ратарских површина је неоптимална, јер доминирају житарице, којима је 2018. године била засађена чак половина укупних пољопривредних површина. У последњих неколико година постоји интересовање за сакуљање и гајење лековитог биља. Постоји организовано УГ“ Флора,, за сакупљање и гајење лековитог биља са којим у партнерству град организује едукације како би ову производњу у будућности могли учинити профитабилнијом. На територији града Лознице квалитетно ради и удружење пчелара. Град подржава њихове активности у области едукације, маркетинга и представљања тржишту. У лозничком крају постоје одлични услови за наводњавање, с обзиром на обиље водотокова, као и подземних извора. На мањем броју газдинстава се примењује „кап по кап” систем наводњавања, који се користи у производњи јагодичастог воћа и у пластеницима. Главни разлози за то што наводњавање није шире заступљено на газдинствима јесте недостатак финансијских средстава за иницијално улагање, као и уситњеност поседа, што већа улагања у иригациони систем чини нерационалним. Пољопривредна производња У граду Лозница пољопривредна производња је оријентисана на следеће гране: воћарство, ратарство, повртарство и сточарство. У структури ратарске производње доминантна је производња житарица док је најзаступљенија култура кукуруз, а поред њега заступљени су још пшеница, раж и јечам. Такође је значајно учешће соје у сетвеној структури индустријског биља. У структури воћарске производње доминантна је производња јагодичастог воћа, нарочито малине и купине. Повртарска производња се највише односи на производњу у затвореном простору односно у пластеницима и стакленицима. Ова производња се сматра једном од профитабилнијих грана пољопривреде. Сточарство је такође развијено, али кретања цена стоке на тржишту често наводе сточаре да одустану од ове производње, тако да се број грла периодично смањује и повећава, а у зависности од тенденција на тржишту. Пољопривредно становништво Према резултатима пописа из 2011. године, пољопривредно становништво чини 24% укупног становништва на територији општине Лозница. Значај пољопривреде Према последњим расположивим подацима, у граду Лозница се готово целокупна пољопривредна површина налази у приватном власништву, што је значајно више у односу на просек Србије, где се у власништву приватних газдинстава налази 4/5 пољопривредних површина. Повољни природни услови за развој пољопривреде у граду нису оптимално искоришћени, па се може констатовати да је пољопривредна производња у Лозници по свом карактеру екстензивна. Мала просечна величина поседа, сваштарска производња, неоптимално коришћење механизације, недостатак средстава за инвестиције и недовољна едукованост пољопривредних произвођача се могу дијагностиковати као главни проблеми пољопривреде у лозничком крају. У последњих 10 година пољопривредна газдинства се полако усмеравају на екстензивну производњу најчешће једне доминантне културе али и даље задржавају сваштарску производњу за сопствене потребе од које увек нешто преостане и за продају. Шумарство Подаци из 2013. године, када је извршен попис

шумског фонда, показују да је 22034 хектара површина у граду Лозница обрасло шумом. Учешће тих површина у укупној површини ЈЛС износи 36%. У 2013. години пошумљено је 14,37 хектара. Посечена дрвна маса 2013. године је износила 54 218 м³.

Структура земљишних површина

	Општина (км 2)	Удео у укупној површини општине (%)	Удео општине у површини истог типа у округу (%)	Округ (км2)	Удео округа у површини истог типа у Србији (%)	Србија (км 2)
Укупна површина	612	100	18,75	3.264	0,69	88,361
Пољопривредна површина	326	53	14,8	2.200	0,65	50.250
Обрадиве површине	290	47	16,48	1.760	0,88	32.987
Обрасла шумска површина	167	27	21,97	760	0,84	19.845

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Људски ресурси Према попису из 2011. године у граду живи 79.327 становника, односно 1,1% укупног становништва Србије. По једном квадратном километру у просеку живи 130 становника, тако да је густина насељености знатно виша од просека Србије, који износи 90,3 становника/км². Просечна старост становништва је 41,6 година, тако да су становници града Лозница нешто млађи него што је просек у Србији, који износи 42,2 година. Ово је резултат из надпросечног учешћа деце и становништва млађег од 27 година, као и школског становништва и становника у фертилном периоду. У граду Лозници је, према резултатима пописа из 2011. године, пописано 27.127 домаћинстава. Просечан број чланова по домаћинству износи 2,92, што је изнад просека Србије, који износи 2,88. У Лозници, као што је претходно наведено, живи 79.327 становника, од којих је 38% активних. Ово учешће је ниже у односу на Републику, где је удео активног у укупном становништву 41,3 %. На територији града Лознице су присутне миграције од села ка граду, али и ка већим центрима као што су Београд и Нови Сад. Такође су присутне миграције у иностранство. Око 5000 становника града Лознице налази се на привременом раду у иностранству. Највећи број ових становника је са територије Горњег Јадра где су и највише присутне миграције становништва. У односу на села која гравитирају ка Шапцу, села у Горњем Јадру имају мање изграђену инфраструктуру, а један од највећих проблема је и водоснабдевање. Села Горњег Јадра су врло често угрожена поплавама и клизиштима што је био случај и у току 2014. године. Град је формирао радну групу за дефинисање мера за спречавање одлива становништва из Горњег Јадра и тако препознао да постоји овај значајан проблем. Једна од дефинисаних и препоручених мера јесте израда документа који ће се бавити спречавањем депопулације на овом подручју. Радна група која је дефинисала мере и градска администрација су предложили израду Стратегије руралног развоја, која ће се у једном свом делу бавити депопулационом политиком и спречавањем миграција из руралног подручја, са посебним акцентом на подручје Горњег Јадра где су миграције највише изражене. Стратегија руралног развоја ће бити значајан документ као основа за израду Програма руралног развоја и коришћење ИПАРД програма на територији града Лознице.

Упоредни приказ броја становника, подаци из пописа 2011. године

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Број становника у општини	53.436	59.796	70.534	78.228	84.180	86.875	86.413	79.327
Промена броја становника у општини	/	6.360	10.738	7.694	5.952	2.695	-462	-7086
Стопа раста броја становника у општини (%)	/	118	110,9	17,6	103,2	105,7	1013,6	
Број становника у округу	270.053	293.169	311.916	324.427	338.247	339.644	329.625	298.931
Стопе раста броја становника у округу (%)	/	106,4	104,0	104,3	100,4	102,1	100,1	
Стопа раста броја становника у Србији (%)	/	108,4	107,9	107,3	101,2	100,9	99,0	

Диверзификација руралне економије: Људски ресурси: Број незапослених у 2018. години био је 10.029. Просечна зарада по запосленом у Лозници у 2018. години износила је 47.954,00 рсд. Просечна зарада без пореза и доприноса по запосленом у Лозници у 201. години износила је 34.930,00 рсд. Највећи број становништва у руралном подручју се бави пољопривредом, али значајан број је запослен у фирмама које се налазе у граду Лозници. Може се рећи да велики број руралног становништва ради у јавном сектору, али и у приватним фирмама у граду. То подразумева организацију транспорта запослених. Град спроводи процедуру избора аутопревозника који обезбеђује транспорт становништва са руралног дела. Поред фирми у граду постоје веома успешне фирме које послују у руралном подручју као што су: Алтернатива медика, Азуро, Женева, Ћимо Компани и др. Град Лозница је привредни, трговински, културни и друштвени центар у коме становништво са руралног подручја користи услуге ЈП, установа и других организација. На територији града постоји 15 основних и 4 средње школе. Може се рећи да је у свакодневном животу становништво са руралног подручја доста упућено на град иако се неке институције труде да омогуће доступност коришћења услуга у руралном подручју. Дом здравља на територији града Лознице има у централним МЗ отворене амбуланте, што олакшава могућност коришћења здравствених услуга становништву из руралног подручја. Такође Омладински центар града Лознице има своје канцеларије у неколико већих месних заједница што омогућава спровођење омладинске политике засноване на стартешком документу града (Локални акциони план за младе) у руралном подручју. У руралном подручју функционише 26 месних канцеларија Градске управе Лозница чије су услуге на располагању руралном становништву, а највише у области издавања личних докумената. Специфичности руралног подручја са становишта могућности унапређења сеоског туризма (географске специфичности, културно-историјско наслеђе, стари занати, локалне манифестације, традиционални производи и сл.) се заснивају на природним ресурсима и културном наслеђу. У непосредној близини Лознице налазе се: Бања

Ковиљача, Бања Бадања, реке Дрина и Јадар, планине Гучево и Цер, Тршић – село у којем је рођен Вук Караџић, манастири Троноша и Чокешина, спомен костурнице из Првог светског рата на Церу и Гучеву, археолошки локалитети... Лозница је значајан крај по историјским догађајима и знаменитим личностима (Вук Караџић, војвода Анта Богићевић, Јован Цвијић, Миодраг Мића Поповић, Александар Саша Петровић). Успомена на њих је сачувана кроз бројне манифестације које су присутне током целе године, а које и те како имају велики значај за развој сеоског туризма. Најпознатије манифестације су: Тршић - Ђачки Вуков сабор (мај), Ликовна колонија (јун), Петровданска моба (јул) Вуков сабор (септембар) и Еко камп (октобар), у Текеришу – обележавање Церске битке (август), Гучево – обележавање Гучевске битке (септембар), ципијада (мај, децембар), Чокешина – обележавање боја на Чокешини (април), Троноша – обичај Ратарских свећа (април), Ликовна колонија (август), Лозница – Свет жена (март), Мићини и Верини дани (јун), Дани меда (септембар), Цвијићеви дани (октобар), Антини дани (октобар)... Бања Ковиљача – Међународна ревија документарног и етно филма „Александар Саша Петровић“ (август), Моточашће (август), Краљевски карневал (септембар), Гљиваријада (октобар)... Имајући у виду горе наведене чињенице можемо закључити да је потенцијал за развој сеоског туризма присутан, првенствено у селима која су већ афирмисана кроз досадашњу понуду, као што су: Тршић, Коренита, Горња Ковиљача и Бадања, али и села која би требала да се тек афирмишу, као што су: Текериш, Трбушница, Драгинац, Борина... Тржишни трендови у Србији крећу се у корист развоја сеоског туризма, што показује јасан раст у туристичкој тражњи од 2010. године. Стратегија развоја туризма Србије такође предвиђа значајне активности у овом облику туризма и придаје му велики значај. Сеоски туризам требао би да допринесе очувању сеоске средине и културне баштине, али и да економски мотивише локално становништво да остане на селу. Овакав вид туризма могао би да значајно допринесе заштити природе, али и омогући средства за опстанак и развој села, као и да покрене отварање нових радних места за младе, који су отворени за бављење овом врстом туризма. Домаћинства која се поред пољопривреде, као основне делатности, баве туризмом своје производе продају по повољнијим, малопродајним ценама, јер туристи сами долазе по робу. Село је база у којој се туристи могу упознати са културним наслеђем, народним стваралаштвом, архитектуром, обичајима и фолклором (у скоро свим селима Јадра постоји културно уметничко друштво које негује традицију нашег краја), природним атракцијама. Ради осећаја блискости са локалним становништвом, гост постаје и корисник и учесник, а не само посматрач. Сеоске домаћине би требало едуковати да кроз различите активности на селу, формирају такву понуду да се гости активно укључе у свакодневне активности сеоског домаћинства као нпр.: сезонски послови у пољопривреди (нпр. мобе, берба кукуруза, сенокос, стрижа оваца, берба гљива и лековитог биља и сл.), производња и понуда домаће хране, организација анимација (излети, упознавања са културом, традицијом и фолклором наших села), авантуристички туризам (рафтинг, вожња циповима, параглајдинг), рекреација (шетње, вожња бициклима, јахање, лов, риболов...). Део народне баштине су и кућне радиности, занати, нарочито уметнички, израда сувенира, народна ношња и фолклор. У комбинацији са постојећим сезонским пословима и постојећим манифестацијама, може се осмислити добар туристички производ који ће подстакнути туристе да дођу у наш крај и задржати их бар 3-5 дана. То би омогућило стварање додатног профита и позитивне економске ефекте у развоју села. Домаћинима и гостима се може осмислити едукација да савладају вештине старих заната (ковачки занат, грнчарија, ткање и сл.), да се оживе стари обичаји (нпр. прела, вашари, сеоске игранке, славе...), традиционално припремање јела и сл. У задње време све је више колонија наивних сликара који желе да сликају и бораве у природи. Јадарска села обилују историјским значајем и традицијом. Локална рурална култура може да буде

извор активности маршрута за кретања туриста (нпр. путеви наслеђа, путеви природе, путеви здравља, путеви вина, путеви хране, верски путеви и сл.). Управо је то предност јадарских села – историја, традиција, гостољубивост јадарских домаћина, гастрономија, живописан природни колорит и јака основа за развој сеоског туризма.

Број и структура запослених , 2018 година

	Град Лозница	Структура запослених у граду (%)	Структура запослених у Србији (%)
Запослени - укупно	17634	100	100
Запослени у правним лицима	11865	67.3	79.2
Приватни предузетници	4704	26.7	17.1
Регистровани индивидуални пољопривредници	1065	6	3.7
Број запослених на 1000 становника	222	/	297
Број запослених у правним лицима на 1000 становника	150	/	235

Рурална инфраструктура: Саобраћајна инфраструктура Друмски саобраћај

Саобраћај лозничког краја мењао се током времена. Преко њега прелазе два важна магистрална пута. Један има, гледано глобално, смер север-југ, а други исток-запад. Први пут повезује подунавску панонију (Војводину) са источном Босном и Херцеговином и јужним Јадраном. Други пут је перипанонски и протеже се од Лапова (долина Велике Мораве) до Бања Луке и даље на запад. Ова два пута, као и још неки регионални и локални путеви, укрштају се у Лозници. Отуда центар града Лозница има увелико повољан саобраћајно-географски положај.

Железнички саобраћај и инфраструктура На територији Лознице протеже се само једна железничка пруга, односно део пруге Рума-Шабац-Лозница-Мали Зворник. Ради се о прикључној железничкој прузи која је на северном крају спојена са магистралном железничком пругом Београд-Загреб-Љубљана. Та сремско-подрињска пруга повезује Војводину и Београд са доњим Подрињем У наредном периоду планирано је да се изграде железничке пруге Ваљево-Лозница, што би знатно побољшало саобраћајне прилике у лозничком крају. Мада се лознички крај не налази на најпрометнијим путевима југоисточне Европе, преко њега, од античког времена до данас, теку токови робе, људи, новца, вести. Главни смер је био С-Ј, а затим И-З. И неки домицилни, лознички ресурси били су разлог дате саобраћајне активности (нпр. метална руда у рејону Зајаче, производња шљива, дрвета и др.). У саобраћајно-географском смислу град има изузетно повољан положај. Преко територије града правцем север-југ, пролази магистрална саобраћајница Обреновац-Шабац-Лозница-Мали Зворник (М-19) и магистрални пут Мали Зворник-Бања Ковиљача-Лозница-Ваљево-Лазаревац-Аранђеловац (М-4). Главна, најфреквентнија саобраћајница је магистрални пут Шабац-Лозница-Мали Зворник (М-19) Водни саобраћај Иако гранична река, Дрина је за цео Град Лозницу од посебног економског значаја. Она је не само неисцрпан извор енергије и водоснабдевања већ и највећи украс овог краја, центар рекреације и спортова на води, па и перспективна саобраћајница. Дрина је била позната по свом сплаварењу-превозу дрвне грађе. Дрина је 1827. год. била пловна до Зворника, а 1891.год. била је пловна од Зворника па до ушћа у Саву и за паробродове, саобраћај је обављао пароброд “Казан”.

Пре четрдесет година Европска комисија УН за туризам означила је Дрину као јединствен потенцијал. Дрина пружа могућности за развитаك ретких и веома тражених видова туризма, који привлаче пробрану клијентелу и доносе знатан новац. На дужини од 345 км Дрина има преко 150 км сплаварских траса, више од 170 км кајакашких речних стаза (од чега 70 км на брзим водама) и око 150 км акумулационо-језерских мирних водених површина створених за потребе хидроелектрана. Комунална инфраструктура Водовод и канализација Водоводна мрежа - 714 км водоводне мреже у граду и насељеним местима. Укупно се опслужује водом у граду 95% становништва а у селима 65%. Укупан број становника који користе услуге водоснабдевања је 67.500, - Прикључено укупно 26.391 домаћинства, - Снабдевање водом је добро чак и у лошим хидрометеоролошким условима (када је сушна година), - У току су радови на пројекту смањења губитака на мрежи. Планирана је реализација пројекта снабдевање водом насеља у Горњем Јадру као и пројекат система за надзор и управљање водоводним системом. Такође је у плану изградња водоводне мреже за насељено место Зајача које нема здравствено исправну воду за употребу. Канализациона мрежа - Укупна дужина линије канализације је 78 км, - 30% становништва је опслужено канализацијом, - Укупан број становника који користе услуге одвожења отпадних вода је 27.300, - Укупан број конекција отпадних вода је 12.050, - У току је изградња канализационог колектора и изградња пумпне станице на изливу отпадних вода који ће омогућити одвожење отпада за два приградска насеља који имају око 15.000 становника Енергетска инфраструктура Гасификација Осамдесетих година прошлог века за потребе Зимске олимпијаде у Сарајеву кроз територију општине Лозница и град Лозницу прошао је магистрални гасовод Батајница-Сарајево називног пречника ДН 400 мм и радног притиска 50 бара. Крајем осамдесетих година изградњом три ГМРС 50/6 бара и прикључивањем ХК "Вискоза" и ПП "Лук" на исте, а нешто касније и ИГМ "1. Мај" у Лешници, створени су технички предуслови за гасификацију општине и града Лознице. Радови на гасификацији града Лознице започети су 28.09.2004. године, а већ 17. децембра исте године у изграђени део I фазе дистрибутивне мреже у дужини око 7.500м пуштен је природни гас. У овом тренутку Лозница има изграђено око 200 км дистрибутивне гасоводне мреже и кућних гасних прикључака, са преко 2.500 склопљених уговора, око 1.000 прикључених домаћинства и око 20 прикључених индустријских и комуналних потрошача. Поред града Лознице на гасоводну мрежу су прикључени Бања Ковиљача и Лешница. Топлификацијом града Лознице и насељеног места Бања Ковиљача до сада је обухваћено близу 2.727 домаћинства и око 599 правних лица. Топлификација града Лознице започета је 1977. године. Укупна грејана површина стамбеног и пословног простора износи око 220.000 м² а укупна грејна површина пословних и јавних објеката око 78.892 м² ЈКП "Топлана-Лозница" је од стране Скупштине града поверена производња и испорука топлотне енергије. Производња и испорука топлотне енергије за 47,5 % корисника услуга у Лозници врши се са три котларнице у Лозници („Мода“, Штира“ и „К-3“) укупне топлотне снаге 14,3 MW док за преосталих 52,5% града Лознице ЈКП "Топлана-Лозница" испорука топлотне енергије из нове градске топлане топлотне снаге 3 x 8 MW_t и електричне снаге 2 x 1,03 MW_e. Производња и дистрибуција топлотне енергије за насељено место Бања Ковиљача врши се са котларнице „Бања“ топлотне снаге 8 MW_t у Бања Ковиљачи. У руралном подручју не постоји могућност испоруке топлотне енергије. Електрификација Постојеће енергетско стање: Територија Града Лозница се тренутно напаја преко три ТС. Процењена нисконапонска мрежа износи 3.000 км. Постојећи капацитети електроенергетских објеката и мреже неће бити довољни за задовољење планираних садржаја у наредном периоду, те се морају изградити нови капацитети. За потребе напајања електричном енергијом индустријске зоне Шепак, планира се изградња ТС 35/10 kV Лозница 5, снаге 2x8 MVA. У сеоским МЗ

потребна је замена бандера и унапређење електроенергетке мреже. Телекомуникациони систем У свим насељеним местима постоје одељења Јавног предузећа ПТТ, а у самом граду постоји Градска пошта и 3 испоставе. Градска пошта је првог реда и пружа све услуге поштанских пошиљака, телефонских и телеграфских саопштења, штедна служба, послови платног промета, промет и дистрибуција поштанских марака и вредносница и изградња, реконструкција и поправка ПТТ постројења, апарата и уређаја, као и активности везане за савремену компјутерску технологију. У граду је инсталирана модерна дигитална телефонска централа где је омогућено прикључење 19.304 претплатника.

Дужина путева

	Општина (км)	Удео у дужини путева исте категорије у округу (%)	Округ (км)
Дужина путева - укупно	509	16,40	3.104
Савремени коловоз	362	22,43	1.614
Државни путеви I реда	69	24,38	283
Државни путеви II реда	85	17,28	545
Општински путеви	355	24,79	2.276

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Фактори образовања земљишта на подручју града Лознице су јако сложени чиме се и објашњава појава доста различитих типова и подтипова земљишта на релативно малом пространству. По својим морфолошким особинама подручје града Лознице се одликује разноврсним облицима рељефа, али се ипак могу издвојити три морфолошки изразите целине : 1) На југозападу - подручје подрињских планина (планине Гучево и Борања са нагибима и преко 30% и испресецане бројним водотоцима) 2) На североистоку - брежуљкаста узвишења (планине Цер и Иверак, са нагибима 20-30% и испресецане водотоцима који отичу у Јадар) 3) Остали део са равничарским и валовито-брежуљкастим теренима (долина Дрине са Јадром и Лешничком реком, са нагибима терена мањим од 20%) Виши брежуљкасти и брдовити терени са нагибима преко 10% имају ограничене услове за насељавање и развој насеља, јер је отежано спровођење саобраћајне и техничке инфраструктуре и сам процес умрежавања и опремања подручја. На пољопривреду и шумарство највећи утицај има нагиб терена али и педолошка структура тла и хидрографија. Подручје града Лозница тангира са западне стране река Дрине која представља окосницу његове хидромреже и у коју се уливају све веће реке подручја (Јадар, Лешница, Жеравија, Штира, Трбушница). Река Јадар је највећа притока Дрине и њено корито је недовољно да прими велике воде које се у њу сливају па долази до плављења околног подручја. Сем тога, и друге реке овог подручја имају мала корита, а велике и неуједначене падове, брзу концентрацију бујичних вода са сливова до река што све, у време летњих киша и отапања снега, доводи до плављења околног (најчешће плодног пољопривредног) земљишта. Карактер водотока и геолошка структура тла погодни су за појаву ЕРОЗИЈА. Претерано јаке, водне ерозије (када просечна количина ерозивног наноса иде преко 3000м³/км² сливне површине), присутне су само на реци Јадар. Међутим, јаким ерозија (не само површинских, већ и дубинских), има на свим већим рекама посматраног подручја. Еолске ерозије, услед јачине присутних ветрова, такође су заступљене. На подручју града нарочито су изражени ниско-брежуљкасти и средње брежуљкасти терени: висински појасеви површина /ха/ % равничарски терен до 100 м 1217 2 ниско-брежуљкаст терен

100-200м 29926 49 средње-брежуљкаст терен 200-300м 18973 31 високо-брежуљкаст терен 300-400м 6126 10 брдовито-брежуљкаст терен 400-500м 2737 4 брдовит терен преко 500м 2242 4

Простор града Лозница можемо поделити на четири групе сврстане по нагибима терена: * преко 30% су подручја на планинама Гучево и Борања као и уже подручје планине Цера * од 20-30% се појављују нагиби на планинама Гучево, Борања, Цер и Иверак * нагиби од 0.5-10% се појављују у брежуљкастим деловима и представљају више терасе. Карактеристично подручје је долина реке Јадра и Лешничке реке. * мање од 0.5% представљају делови алувијалних равни и то на подручју реке Дрине и доњих токова реке Јадар и Лешничке реке. У геолошком смислу територија града Лознице припада геотектонској јединици – Вардарска зона, тачније јадарском блоку њене екстерне субзоне. Највећи део овог блока има за основу палеозоик јадарског развића по чему је и добио назив. Геолошку грађу јадарског блока чине стене и седименти који су настајали током палеозоика, менозоика и кенозоика, а на терену су веома распрострањени квартарни седименти. Захваљујући утицају већег броја фактора, на подручју града Лознице, постоји више типова земљишта који се међусобно разликују по морфолошким, физичким, хемијским и производним особинама. Земљишни типови се такође разликују и по подручју распрострањавања и укупној површини коју заузимају, тако да имамо два типа земљишта: аутоморфних око 28% и хидроморфних 72%.

1. Алувијум – на овом подручју налазе се иловасте и песковите алувијум. - Иловасте алувијални нанос заступљен је на два локалитета поред реке Дрине, од Ковиљаче до Софић Аде-Ново Село и у троуглу села Драгинац-Доње Недељице-Читлук, односно у средњем току реке Јадар. Укупна површина износи 10.500ха. Ова земљишта захваљујући дубини активног слоја имају високу пољопривредну вредност – повољна земљишта. - Песковите алувијум је распрострањен у горњем току реке Јадар и његових притока у површини од 910ха. Ово земљиште има умањену пољопривредну вредност, наводњавањем и редовним ђубрењем обезбедили би се и подстицали високи и стабилни приноси – условно повољна земљишта.
2. Гајњача Распрострањеност је мала, око 1000ха, и то између Козјака и Страже са леве стране реке Јадар. Има високе пољопривредне вредности и погодно је за наводњавање – повољна земљишта.
3. Гајњача у лесивирању Заузима малу површину око 810ха – условно неповољна земљишта.
4. Псеудоглеј Највећа распрострањеност 22.566ха, представља главни комплекс земљишта. Ово земљиште је ниске пољопривредне вредности што се манифестује ниским приносима и несигурном производњом - условно неповољна земљишта.
5. Параподзоласто скелетоидно земљиште Налази се на јужним падинама Цера и северним падинама Иверка. Укупна површина под овим земљиштем је знатна око 10.125ха. Ова земљишта имају незнатну пољопривредну вредност па их треба користити за шумарску производњу - условно неповољна земљишта.
6. Смеђе земљиште на кречњаку Ово земљиште заузима југозападни део подручја града Лознице у површини од 13.400ха. Има малу пољопривредну вредност. Могу се користити за липаде, пашњаке и шуме, као и за воћарство у погоднијим рељефним условима - неповољна земљишта.
7. Смеђа скелетоидна земљишта Распрострањеност око 2.000ха. Имају малу пољопривредну вредност. Зависно од нагиба могу се користити за ливаде, пашњаке и шуме, док се заравни могу користити за ратарску производњу – неповољна земљишта.

Простор града Лознице карактеришу различити начини коришћења земљишта, од којих доминирају пољопривреда, индустрија и друге делатности секундарног сектора, становање, саобраћај, туризам и терцијарне делатности. Конфликти у простору су бројни, а пропусти у употреби земљишта све израженији, са озбиљним последицама по ефикасност, опремљеност, животну средину и квалитет живота: - изразита је конверзија пољопривредног у непољопривредно земљиште; процес је неусмерен, неплански и стихијски; - ширење насеља на земљиштима добрих бонитетних класа - нерационално коришћење пољопривредног

земљишта; - источни део града је развојно запостављен, без већих перспектива, са лошом саобраћајном повезаношћу и неадекватном инфраструктурном опремљеношћу, {то отвара питање могућности његовог развоја и унапређења квалитета живота у наредном периоду. Могућности леже приоритетно у модернизацији и организацији пољопривреде; - неопходно је предвидети начин коришћења простора за намене регионалног, републичког и европског значаја - река Дрина, инфраструктурни и саобраћајни коридори, туризам, индустрија са извозним потенцијалима и др.; Град Лозница има већину функционалних целина, почев од јавних функција (здравство, култура, дечија и социјалне заштита, јавне службе, образовање), отворених простора (паркова, зеленила), пољоприврених површина - (њива, ливада, пашњака, воћњака, винограда) шумског земљишта и гробља, површина без посебне намене, функције становања (индивидуалног и вишепородичног становања, са и без комерцијалних функција), до привредних и производних делатности (индустрија, комерцијалне функције, комуналне делатности, и производња), објеката посебне намене (верских и војних објеката), и функције спорта и рекреације. Остала насеља која су на територији општине Лозница се по заступљености функција знатно разликују. На структуру и коришћење простора на подручју града Лозница нарочито су утицали развојни процеси који су се одвијали у протеклих неколико деценија. Посебне карактеристике постојеће структуре коришћења су следеће: Пољопривреда и шумарство, примарне делатности које карактеришу махом екстензивно коришћење простора, као и водене површине река Дрине, Јадра и Лешнице заузимају највећи део укупне територије, док секундарне и терцијарне делатности (насеља, индустријска производња, саобраћај и саобраћајни коридори - категорије које се сврставају под «остало земљиште») заузимају знатно мање простора. Шумско земљиште заузима око 30% од укупне површине града. Изузетно велики притисак на земљиште с обзиром на општу густину насељености и просторну дистрибуцију становништва изражен је у око 10% од укупне површине града, односно у оним деловима који су под насељима, инфраструктуром, индустријом и сл. Ово се земљиште интензивно користи. Ширењем насеља, услед неконтролисаног и екстензивног раста, најчешће се заузимају најплоднија земљишта, што је нарочито изражено у делу подручја око градског насеља и дуж главних комуникацијских праваца. Пољопривредне површине су заступљене у свим катастарским општинама. Заступљеност ових површина је различита, као и интензитет и структура њиховог коришћења, зависно од природних и створених услова. Ливаде су заступљене у много мањој мери од пашњака. С обзиром на природне карактеристике појединих терена заступљеност ливада је недовољна. Такође, заступљеност воћњака и повртњака је недовољна. Просечна величина поседа на територији Града је 2,33 ха по газдинству. Према попису из 2012. године, укупан број пољопривредних газдинстава која наводњавају своје усеве је 404, а наводњавана површина је 221 ха.. Укупна површина државног пољопривредног земљишта на територији града Лознице износи 1.715,4847 ха, од чега се издаје у закуп 570,5103 ха.

Структура пољопривредног земљишта

1.	њива: њива
2.	њива: воћњак
3.	њива: виноград
4.	њива: ливада
1-4	обрадива површина
5.	њива : пашњак
6.	њива: трстик

1-6	пољопривредна површина
7	њива: шума
1-7	продуктивна површина
8	њива: неплодно
1-8	укупна површина

Вишегодишњи засади: Када су у питању природни услови за бављење воћарско виноградарском производњом можемо рећи да постоје веома повољни услови за бављење овом врстом пољопривредне производње, поготово у делу општине кога карактерише брежуљкасти рељеф. Ови природни услови до сада нису у довољној мери били искоришћени, и углавном се радило о мањим воћним засадима са екстензивном производњом тојест недовољном применом агротехничких и помотехничких мера. У последње време полако почињу да се подижу савременији воћњаци са интензивнијом производњом односно уз примену најновијих стручних знања из ове области.

Површине и просечни приноси воћарских култура на територији града Лознице

Биљна култура	Површина (ха)	Просечан принос кг/ха
Вишња	32	9.800
трешња	34	9.900
бресква	7	8.300
кајсија	13	9.200
шљива	757	5.400
малина	107	5.600
јагода	15	7.400
купина	81	8.600
боровница	1	8.400
јабука	105	5.900
крушка	50	8.500
дуња	8	3.500
винова лоза	11	4.900
орак	42	5.800
леска	29	3.800

Сточни фонд: На територији града Лозница постоје повољни природни услови за бављење сточарском производњом, али ти услови нису адекватно искоришћени како због објективних тако и субјективних околности. Бројно стање стоке се из године у годину смањује, а расни састав се поправља. Главни разлог смањења сточног фонда је константан пад броја становника који живе и раде на селу, поготово радно способних становника, а можда битније од овога је економска немотивисаност пољопривредника за бављење овом производњом.

Сточни фонд на територији града Лознице

Механизација, опрема и објекти: Стање у опремљености пољопривредном механизацијом и опремом на територији града Лознице у суштини се не разликује од стања на територији целе Републике Србије. Механизација и опрема је у глобалу застарела и технолошки доста

превазиђена. Просечна старост коришћене механизације и опреме је преко 20 година. Треба напоменути да у последњих неколико година већа пољопривредна газдинстава купују увезену половну пољопривредну механизацију, пре свега тркторе веће снаге али такође старе преко десет година. Према попису пољопривреде из 2012. године на територији Града има: -трактора: 4271 ком. -комбајна:280 ком. -прикључне машине:14196 ком. Стање пољопривредних објеката такође није задовољавајуће како у погледу расположивих капацитета тако и у смислу њихове амортизованости, функционалности и техничке опремљености, а према последњем попису има их: -објекти за смештај стоке:19.085 -објекти за смештај пољопривредне механизације и опреме:2.339 -објекти за смештај пољопривредних производа:7.992 -хладњаче:2 -сушаре:24 -стакленици:4 -пластеници:197

Радна снага: На територији града Лознице која се простире на 612 км² у 56 МЗ односно 54 насељена места живи укупно 79.327 становника. Од укупног броја месних заједница 50 су сеоске и у њима живи око 50.000 становника, што је више од 60% укупног броја становника. Укупан број пољопривредних газдинстава према попису из 2012. године је 9.115 од укупног броја на територији града од 27.127. Број лица који су стално запослени на газдинству је 19.065. Према напред изнетом може се видети да на једно пољопривредно газдинство у просеку долази нешто више од два стално запослена лица. Поред стално запослених на газдинствима треба додати и она лица која повремено долазе на газдинство и помажу у обављању пољопривредне производње а којих није мало. Када је у питању старосна и образовна структура лица која живе на селу и баве се пољопривредом можемо рећи да је она веома неповољна. Углавном се ради о старијим лицима која су при крају своје радне способности и имају основно или средње образовање. Дакле, када је у питању радна снага на селу може се закључити да је она незадовољавајућа како по броју тако и по образовној и старосној структури.

Структура пољопривредних газдинстава: У претходном поглављу је већ речено да од укупног броја домаћинстава на територији града Лознице 27.127, сеоских газдинстава је 9.115. Укупна површина земљишта коју она обрађују је 21.724 ха. Просечна величина поседа по једном газдинству је 2,33ха што је изразито мала површина за озбиљно бављење интензивном пољопривредном производњом уз примену најновијих научно техничких достигнућа.

Производња пољопривредних производа: Пољопривредне површине чине 53% укупне територије града Лознице, тј. 32.634,44 ха, и оне се углавном налазе у приватном власништву. У структури пољопривредних површина доминирају оранице и баште са учешћем од преко 80%.

Структура пољопривредних површина на територији града Лознице

Оранице и баште	80 %
Воћњаци	6 %
Ливаде	3 %
Пашњаци	10 %
Остало	1 %

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: У претходном периоду на

подручју територије града функционисало је више од десет земљорадничких задруга. Данас су те „старе“ задруге углавном угашене - функционишу само две, које су некако успеле да се одрже. У претходном периоду формиране су две нове задруге у области воћарства. Тренутно постоји више регистрованих удружења, али она у суштини не функционишу сем Удружења пчелара, Удружења одгајивача лековитог биља и новоформираног Удружења узгајивача свиња, који се у свом раду суочавају са проблемом недостатка финансијских средстава и недовољне организованости. У наредном периоду неопходно је систематски радити на едукацији пољопривредних произвођача у свим областима, па и у смислу јачања свести о неопходности удруживања ситних произвођача ради њихове конкурентности па и самог опстанка на све милосрднијем тржишту како репроматеријала тако и готових производа.

Трансфер знања и информација: Град Лозница сваке године организује едукације и семинаре за пољопривредне произвођаче. Неке од едукација се финансирају из буџета града а неке се финансирају од стране Министарства пољопривреде, Института у области пољопривреде или су део програма представљања семенских кућа и произвођача пестицида и опреме у пољопривреди. Град Лозница планира организацију семинара и едукација у области воћарске производње, производње лековитог и зачинског биља, производње меда. Предавања из области ратарске производње су најчешће организована од стране семенских кућа. Завод за пољопривреду и Пољопривредна саветодавна служба такође организују предавања за пољопривредне произвођаче у сарадњи са градом Лозница. Значајна је сарадња и са удружењима грађана у организовању предавања. У области организовања едукација веома је активно удружење пчелара. Приватни сектор показује интересовање за заједничке активности са градом Лозницом. Тако се у 2019. планира партнерска организација предавања у области органске и конвенцијалне производње јагодичастог воћа града Лознице и хладњача са територије града. Грађани се обавештавају о свим активностима у области пољопривреде путем медија, две локалне ТВ станице, радија и локалних новина које излазе сваког петка. Уколико буде било могућности у наредном периоду планира се штампање материјала са информацијама за пољопривредне произвођаче као и информисање путем сајта града

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	1.000.000,00	2.000,00	80	100.000,00	0,00
	УКУПНО		1.000.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	16.800.000,00	50	0,00	0,00
2	Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде	102	200.000,00	50	0,00	0,00
3	Управљање ризицима	104	5.800.000,00	50	0,00	0,00
	УКУПНО		22.800.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	200.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		200.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	24.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	1.000.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	22.800.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	200.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група овог програма су регистрована пољопривредна газдинства физичка и правна лица, носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и регистрована удружења у области пољопривреде. Град Лозница овим програмом настоји да буде креатор и промотер развоја пољопривреде и руралног развоја стварањем повољних услова у складу са природним потенцијалом и потребама самих произвођача. Града Лознице, преко Одељења за привреду и локални економски развој, из Буџета града настоји да подстакне пољопривредне произвођаче на удруживање као и на добру организованост, информисаност и квалитетан рад уз подршку пољопривредних служби, сервиса и организација, а даље и у правцу формирања задруга које ће објединити удружења са територије града Лознице и омогућити повољније услове у смислу пре свега смањењем цена инпута за пољопривредну производњу и лакши и сигурнији приступ тржишту. Мере наведене у овом Програму довешће до подизања квалитета живота корисника мера као и до модернизације, подизања продуктивности и ефикасности пољопривредне производње.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом локалне самоуправе вршиће се: - путем штампаних обавештења које ће бити назначена на огласним таблама месних заједница и Градске управе, - посредством председника месних заједница, - путем трибина које ће Одељење

за привреду и локални економски развој Градске управе града Лознице одржавати у месним заједницама где ће се корисници ближе упознати са условима и могућностима које програм нуди, - путем локалних телевизија, штампаних медија и радија, - давањем информација у самој пољопривредној служби Градске управе града Лознице, усменим и телефонским путем, - путем сајта града Лознице на чијој ће се насловној страни налазити вест са информацијама у вези са Програмом и са свом неопходном документацијом за конкурисање

Мониторинг и евалуација: Градско веће града Лознице у оквиру својих надлежности, доносиће акте којима се ближе уређују услови, начин, поступак и износ средстава подстицаја, а реализацију мере вршиће Градска управа - Одељење за привреду и локални економски развој. Праћење ефеката мера вршиће такође, Одељење за привреду и локални економски развој.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: Што се тиче сточарства на територији града Лозница постоје повољни природни услови за бављење овом производњом, али ти услови нису адекватно искоришћени како због објективних тако и субјективних околности. Бројно стање стоке се из године у годину смањује, а расни састав се погоршава. Главни разлог смањења сточног фонда је константан пад броја становника који живе и раде на селу, поготово радно способних становника, а можда битније од овога је економска немотивисаност пољопривредника за бављење овом производњом. Ова производња је у директној вези са ратарском производњом тј. са могућношћу да се обезбеди кабаста сточна храна. Број грла појединих сточарских врста често осцилира пре свега због различитих тржишних услова. На унапређењу и развоју сточног фонда град Лозница је реализовала активности у виду субвенција вештачког осемењавања крава и јуница током 2014. године и право на ову субвенцију остварило је 56 регистрованих пољопривредних газдинстава, а износ од 499.350,00 динара покрио је трошкове осемењавања 332 грла, док је 2015. године за вештачко осемењавање 476 грла, а по 73 поднета захтева утрошено 764.300,00 динара. У 2016. години поднето је 63 захтева и обухваћено је 346 грла за вештачко осемењавање и утрошено је 631.202,00 динара. У 2017. години поднето је 62 захтева и обухваћено је 294 грла за вештачко осемењавање и утрошено је 395.809,00 динара. У 2018. години поднето је 49 захтева обухваћено 214 грла за шта је утрошено 580.720,00 динара. Побољшање квалитета сточног фонда може се постићи кроз ову меру која се односи на вештачко осемењавање крава и јуница.

2.1.2. Циљеви мере: -побољшање расног састава говеда; -контролисана репродукција говеда;

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: У складу је са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и са националним програмима.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су: - регистрована пољопривредна газдинства— физичка лица регистровани у складу са Правилником о вођењу регистра пољопривредних

газдинстава и Законом о пољопривреди и руралном развоју; - правна лица и предузетници, регистровани у складу са Правилником о вођењу регистра пољопривредних газдинстава и Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.1.5. Економска одрживост: У оквиру Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Лознице, код мера директних плаћања, подстицаји за пољопривредна газдинства су мале вредности и корисници нису у обавези да доставе Бизнис план.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: -Да не постоји захтев за исто улагање на републичком нивоу власти као и у другим јавним фондовима; -Подносиоци захтева са територије града Лознице; -Услуге реализоване у току календарске 2019. године могу се сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова.

2.1.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/ Не	Бодови
1		не	

2.1.10. Интензитет помоћи: У оквиру Конкурса који ће спровести локална самоуправа преко Одељења за привреду и локални економски развој, за меру вештачког осемењавања планирана је субвенција од 80 % укупних трошкова осемењавања, а до максималног износа од 2.000,00 динара по грлу (крава, јуница).

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број осемењених грла

2.1.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Градске управе града Лознице - Одељења за привреду и локални економски развој. Град Лозница ће на основу програма, као и буџета сваке мере, расписати Јавне позиве (конкурсе) за подношење захтева. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Одељења за привреду и локални економски развој и надлежних одељења Градске управе града Лознице, у смислу комплетности, административне усаглашености, прихватљивости. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према позиву за подношење захтева. Захтеви ће се подносити од стране корисника на обрасцима у складу са условима и потребном документацијом који ће бити дефинисани Јавним позивом или

Конкурсом. Детаљне административне провере се спроводе пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Захтеви који стигну комплетни, благовремено и у складу са условима Конкурса ће бити прегледани по редоследу њиховог пристизања. Након обраде формулара захтева средства ће бити одобрена корисницима који испуњавају услове.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. Мера инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења средстава и процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Преглед по секторима Сектор: Млеко Сектором доминирају мали произвођачи, одржива и делимично одржива газдинства, док општи проблем предствља низак ниво квалитета произведеног млека и низак ниво производње по крави, што доводи до непрофитабилног пословања произвођача. Велики број породичних газдинстава држи до 3 музне краве што резултира ниским нивоом количине и квалитета млека. Већа газдинства се суочавају са лошом технологијом у исхрани животиња, недостатком напредног генетског узгоја и лошим условима држања стоке. Побољшање начина складиштења и хлађења млека, унапређење технологије у исхрани животиња, побољшање напредног генетског узгоја, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа. Сектор: Месо Сектор говедарства карактерише ограничен број великих газдинстава који се баве товом и велики број релативно малих мешовитих газдинстава које производе млеко и месо. На територији града Лознице укупан број грла говеда је 15276, свиња 42385, оваца је 24530. Постојеће стање у сектору указује на пад сточарске производње. Сектором доминира велики број газдинстава са ниским интензитетом производње чији је циљ унапређење и побољшање квалитета сточарских производа. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку малим и средњим пољопривредним газдинствима. Сектор: Воће, грорђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће Воћарство је једна од најпродуктивнијих грана пољопривреде. Производњом воћа остварује се 10-15 пута већа вредност производње по хектару него при производњи пшенице или кукуруза. Воћарска производња запошљава по јединици површине око 20 пута више радне снаге. Воће је један од најзначајнијих извозних производа у нашој земљи. У производњи је потребно предвидети само гајење најквалитетнијих и најсавременијих сертификованих сорти. Град Лозница је у претходним годинама уложио велике напоре и средства како би се унапредио асортимент и повећале површине под засадама различитих воћних врста. Сектор: Остали усеви (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др) Према попису пољопривреде у 2012. години, производњом житарица се баве скоро сва газдинства на просечној површини од 2,3 ха. У структури засејаних површина доминирају кукуруз и пшеница. У складу са горе наведеним проблемима, постоји потреба да се мерама из овог сектора утиче на повећање приноса и побољшање агро-технологије, као и модернизацију механизације. Сектор: Пчеларство Пчеларство представља малу, али изузетно

атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ. Према попису пољопривреде из 2012. године на територији града налази се 6563 кошнице. Од подршке развоју овог сектора у 2017. години планира се подршка у виду набавке опреме за пчеларство, а која представља наставак помоћи Лозничким пчеларима и удружењима. Капацитет самог пчеларства показује и традиционална манифестација Лознички дани меда која се организује под покровитељством града, а у сарадњи са активним удружењима пчелара из Лознице и Лешнице.

2.2.2. Циљеви мере: - Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине. - Побољшање расног састава кроз набавку квалитетних грла. - Повећање површина у заштићеном простору; - Повећање површина под интензивним засадима; - Унапређење механизације на газдинствима; - Повећање наводњаваних површина. - Повећање производње пчеларских производа; - Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; - Повећање степена запослености у секторима.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: У складу је са Законом о постицајима у пољопривреди и руралном развоју и са националним програмима.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су: - регистрована пољопривредна газдинства—физичка лица - правна лица и предузетници, регистровани у складу са Правилником о вођењу регистра пољопривредних газдинстава и Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.2.5. Економска одрживост: У оквиру Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Лознице за 2019.годину, крајњи корисници нису у обавези да доставе Бизнис план.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава, да је носилац комерцијалног газдинства и да се налази у активном статусу за 2019.годину; - Уколико је корисник правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката (АПР) у активном статусу и имати регистровано пољопривредно газдинство у складу са Правилником о регистру пољопривредних газдинстава - да се предметна инвестиција реализује на територији града Лознице; - Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја; - У случају када корисник није власник катастарских парцела које су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем; - Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од две година од дана набавке грла, опреме, машина и механизације.

2.2.7. Специфични критеријуми: Сектор млека • Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1 - 19 млечних крава; • У случају набавке

нових машина и опреме за наводњавање, поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ максимално 100 млечних крава; • У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса, односно 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза. Сектор меса • У Регистру објеката (у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња- Службени гласник РС, 36-2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу и/или од 1.000-3.999 бројлера у турнусу. • У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-100 грла квалитетних приплодних крмача. • Сектор производње комзумни јаја нема специфичних критеријума прихватљивости У сектору производње воћа, грожђа, поврћа, хмеља и цвећа прихватљиви корисници треба да: • Имају: мање од 2 ха јагодичастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1- 50 ха цвећа, односно 0,2-100 ха винове лозе. • У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоним) и матичних засада воћака и винове лозе, имају, на крају инвестиције: 0,1-50 ха јагодастих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ха другог воћа, 0,2-100 ха винове лозе • Имају мање од 0,5 ха пластеника или мање од 3 ха производње поврћа на отвореном простору Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) • Пољопривредна газдинства која имају имају мање од 50 ха земљишта под осталим усевима. • За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају мање од 100 ха земљишта под осталим усевима. Сектор пчеларства • У сектору пчеларства прихватљиви корисници треба да имају 5-500 кошница.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака

101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убирање односно скидање усева
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.3	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту ст
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.16	Набавка опреме за орезивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама
101.4.6	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.7	Набавка опреме и уређаја за припрему земљишта и супстрата за гајење биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)

101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.8	Машине за транспорт
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/ Не	Бодови
1		не	
2		не	
3		не	
4		не	

2.2.10. Интензитет помоћи: Износ подстицаја у односу на укупну вредност прихватљивих трошкова у оквиру инвестиције је 50% од укупне вредности реализоване инвестиције, односно 60 % у случајевима када је подносилац захтева - носилац пољопривредног газдинства лице млађе од 40 година или жена. Максимални износи по појединачним инвестицијама у оквиру мере биће дефинисани конкурсом.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број набављених грла
2	Број газдинстава која су модернизовала механизацију
3	Површине под системима за наводњавање
4	Површине под заштићеним просторима-пластеницима

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Градске управе града Лознице - Одељења за привреду и локални економски развој. Град Лозница ће на основу програма, као и буџета сваке мере, расписати Јавне позиве (конкурсе) за подношење захтева. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Одељења за привреду и локални економски развој и надлежних одељења Градске управе града Лознице, у смислу комплетности, административне усаглашености, прихватљивости. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према позиву за подношење захтева. Захтеви ће се подносити од стране корисника на обрасцима у складу са условима и потребном документацијом који ће бити дефинисани Јавним позивом или

Конкурсом. Детаљне административне провере се спроводе пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Захтеви који стигну комплетни, благовремено и у складу са условима Конкурса ће бити прегледани по редоследу њиховог пристизања. Након обраде формулара захтева средства ће бити одобрена корисницима који испуњавају услове.

2.3. Назив и шифра мере: 102 Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде

2.3.1. Образложење: Ова мером се унапређује рад постојећих и успостављају се нове организације пољопривредних произвођача и прерађивача. Тренутно постоји више регистрованих удружења, али она у суштини не функционишу сем Удружења пчелара, Удружења одгајивача лековитог биља и новоформираног Удружења узгајивача свиња, који се у свом раду суочавају са проблемом недостатка финансијских средстава и недовољне организованости. У наредном периоду неопходно је систематски радити на едукацији пољопривредних произвођача у свим областима, па и у смислу јачања свести о неопходности удруживања ситних произвођача ради њихове конкурентности па и самог опстанка на све немилосрднијем тржишту како репроматеријала тако и готових производа.

2.3.2. Циљеви мере: -Унапређење рада постојећих или формирање нових организација произвођача и прерађивача. -Побољшање конкурентности чланова организационих група и увођење нових профитабилних производњи на газдинствима фармера чланова организационих група; -Унапређење система иновирања на газдинствима удружених фармера.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: У складу је са Законом о постицајима у пољопривреди и руралном развоју и са националним програмима.

2.3.4. Крајњи корисници: Удружења из области пољопривредне производње.

2.3.5. Економска одрживост: Подносилац захтева мора да докаже економску одрживост кроз форму пројекта/бизнис плана.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: - Да се пројекат делимично финансира од стране подносиоца захтева или средствима обезбеђеним по конкурсима других фондова; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар.

2.3.7. Специфични критеријуми: У домену прераде и маркетинга производа анималног порекла, прихватљиви корисници треба да буду у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности и одступањима која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла, уколико се ради о преради млека и меса. Уколико се подршка односи на инвестиције у физичку имовину или прераду на газдинству примењиваће се специфични критеријуми прихватљивости предвиђени у мерама: Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава и Мери 304, инвестиција 304.5 Подршка преради на газдинству

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	
2		не	
3		не	

2.3.10. Интензитет помоћи: Износ подстицаја по кориснику је максимално 100.000,00 динара.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката
2	Број новоформианих удружења
3	Број чланова удружења

2.3.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Градске управе града Лознице – Одељења за привреду и локални економски развој, а на основу конкурса. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Одељења за привреду и локални економски развој и надлежних одељења Градске управе града Лознице, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Рангирање ће бити по редоследу поднетих захтева.

2.4. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.4.1. Образложење: У циљу заштите територије града Лознице од елементарних непогода града потребно је набавити противградне ракете за ракетне станице. На територији града постоји 24 станице, од којих је 22 активне, а 2 неактивне. С обзиром да је оптимални број ракета по сезони и једној противградној станици 12 комада, а да су могућности надлежних институција у финансијском смислу ограничена и да се по искуству свака сезона на територији града Лознице започиње са укупно 3 ракета по станици, јавља се потреба за додатном набавком из средстава предвиђених програмом, а у циљу заштите усева и материјалних добара грађана Лознице. Да би се обезбедила пољопривредна производња коју можемо унапред планирати са високим и стабилним приносима, а поучени искуством из претходних година у смислу штета од елементарних непогода које су задесиле пољопривреднике на територији града Лознице, неопходно је обезбедити благовремено осигурање животиња, усева и плодова. Потврда свему наведеном је догађај из 2014. године, када је град Лозницу током маја, августа и септембра задесила елементарна непогода-поплава катастрофалних размера.

2.4.2. Циљеви мере: Заштита пољопривредних усева и материјалних добара од елементарне непогоде- града.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: У складу је са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и са националним програмима.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисник ове мере је град Лозница и регистрована пољопривредна газдинства.

2.4.5. Економска одрживост: Не постоји.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: -Да не постоји захтев за исто улагање на републичком нивоу власти као и у другим јавним фондовима; -Подносиоци захтева са територије града Лознице; -Услуге реализоване у току календарске 2019. године могу се сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова.

2.4.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.1	Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/ Не	Бодови
1		не	
2		не	
3		не	
4		не	
5		не	

2.4.10. Интензитет помоћи: Град Лозница ће преко надлежних одељења Градске управе финансирати инвестицију за улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја са 100%. Град Лозница ће субвенционисати 50% од вредности инвестиције осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња, односно 60 % у случајевима када је подносилац захтева - носилац пољопривредног газдинства лице млађе од 40 година или жена, а до максималног износа од 100.000,00 динара.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Површина осигураних усева
2	Број газдинстава која су претрпела штету од елементарне непогоде-града у односу на укупан број газдинстава
3	Број испалених ракета
4	Број купљених ракета
5	Број осигураних грла

2.4.12. Административна процедура: Градска управа града Лознице ће расписати Јавну набавку у циљу набавке противградних ракета. По завршеној процедури набавке противградних ракета, вршиће се дистрибуција истих ка противградним станицама, а на основу потребе и показатеља из ранијих година и у сарадњи са надлежним органом-Републичким хидрометеоролошким заводом. Инвестиција субвенције осигурања ће бити спроведена од стране Градске управе града Лознице – Одељења за привреду и локални економски развој, а на основу конкурса. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Одељења за привреду и локални економски развој и надлежних одељења Градске управе града Лознице, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Рангирање ће бити по редоследу поднетих захтева.

2.5. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.5.1. Образложење: Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина. На недостатак знања и додатних вештина код сеоског становништва упућују и подаци да само 2% носиоца газдинстава имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде, а највећи део носиоца газдинстава имају знање стечено праксом. Одељење за привреду и локални економски развој, ПССС Лозница, удружења пољопривредних произвођача, удружења грађана која су основана ради обављања промотивних и непољопривредних делатности за развој села су битни носиоци едукативних и информативно промотивних активности у руралним срединама. Облици стицања нових знања – стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности биће усмерене на пољопривредне произвођаче, сеоско становништво и на стручњаке локалног агросектора из свих пољопривредних и непољопривредних области, који ће резултате стручног усавршавања користити за даљи рурални развој на подручју града Лознице. Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва. Свакако да праћење иновација и нових трендова у пољопривредној производњи кроз посете локалним, републичким и међународним сајмовима, као и успешним пољопривредним газдинствима, као примерима добре праксе, има велики значај.

2.5.2. Циљеви мере: • Развој пољопривреде и руралних подручја заснован на знању; • Функционално повезивање свих актера локалног агросектора; • Повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава и микропредузећа у руралним срединама; • Одрживи развој, заштита ресурса и смањење миграције становништва; • Примена нових технологија и иновација; • Техничко и кадровско унапређење институција укључених у систем креирања и трансфера знања; • П р о ш и р е њ е понуде образовних и тренинг програма свих нивоа и типова образовања.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: У складу је са Законом о постицајима у пољопривреди и руралном развоју и са националним програмима.

2.5.4. Крајњи корисници: Крајњи корисник средстава ове мере је град Лозница.

2.5.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бинзнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: Не постоје.

2.5.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/ Не	Бодови
1		не	
2		не	
3		не	
4		не	
5		не	

2.5.10. Интензитет помоћи: Град Лозница преко надлежних одељења Градске управе финансира инвестицију 402.1 са 100% .

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одржаних едукација/радионица
2	Број подржаних манифестација
3	Број едукованих пољопривредника
4	Број организованих и посећених манифестација, сајмова, изложби и студијских путовања
5	Број штампаних примерака промо материјала

2.5.12. Административна процедура: Градска управа града Лознице – Одељење за привреду и локални економски развој спровешће све неопходне активности око организација едукација и пољопривредних саветовања, групне посете сајмовима и активног учешћа на локалним манифестацијама и др.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина		рзс*
Регион	Шумадија и Западна Србија	рзс*
Област	Мачванска област	рзс*
Град или општина	Лозница	рзс*
Површина	612	рзс*
Број насеља	54	рзс*
Број катастарских општина	47	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	-	
Демографски показатељи		
Број становника	79327	рзс**
Број домаћинстава	27127	рзс*
Густина насељености (број становника/ површина, km ²)	130	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-8,2	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-8,7	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	14,9	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	16,0	рзс**
Просечна старост	41,6	рзс*
Индекс старења	111	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	13,1	рзс*
Основно образовање (%)	17,0	рзс*
Средње образовање (%)	45,7	рзс*
Више и високо образовање (%)	9,0	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	24,03	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски, брежуљкасти, планински	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Аутоморфни и хидроморфни	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено - континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	800 - 1000	Интерни

Средња годишња температура (оС)	11	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	По водним ресурсима града Лозница је међу првима у Србији (површинске, подземне и термалне воде)	Интерни
Површина под шумом (ha)	22034	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ ЈЛС (%)	36,0	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	14,37	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	54218	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	9115	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	4696	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,63	
- правна лица и предузетници (%)	0,36	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	21274	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	34,8	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Оранице и баште: 17176 (81 %) Воћњаци 1268 (6 %) Виногради: 11 (0 %) Ливаде и пашњаци: 2407 (11%) Остало 4272 (20%)	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	Жита: 12369 (58 %) Индустр.биље 1342 (6%) Поврће 51 (1%) Крмно биље 3240 (15%) Остало 4272 (20%)	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	2,33	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	5153	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	404	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	2301	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	221	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	-	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	570	Интерни
- физичка лица (%)	100:0	Интерни
- правна лица (%)	-	Интерни

Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	говеда 11347; свиње 51969; овце 24895; козе 2573; живина 179700; кошнице 6563	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	Трактори: 4271 ; комбајни: 280; прикључне машине: 14196	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	29146 ; (за смештај стоке: 19085; за смешзај пољопривредних производа 7992; за смештај пољ.машина и опреме: 2339)	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	хладњаче 2; сушаре 24; стакленици 4; пластеници 197	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	19219 ПГ/ 34425 ха	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	19065	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	19033: 32 (99,8 : 0,2 %)	рзс***
Годишње радне јединице (број)	19033: 32 (99,8 : 0,2 %)	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	8209	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	8	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	Пшеница 11570; кукуруз 48969; пасуљ 563; кромпир 5781; крмно биље 26859; јабуке 1907; шљиве 18529; грожђе 247	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		рзс*
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(26) (km)	-	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	501,25	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	Поште: 12 ; претплатници : 28450	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	27000	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	11096	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	3564	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	0	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	3	рзс*
Број становника на једног лекара	57	рзс*

Број корисника социјалне заштите	57	рзс*
Диверзификација руралне економије	57	
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	349	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	10764	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	165	рзс*
Трансфер знања и информација	1022	
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	туристи: 23591; прос.бр. ноћења 7,6	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	да	ПССС

Програм објавити у „Службеном листу града Лознице“.